

ประกาศกรรมการขนส่งทางบก

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจหรือทดสอบสารอันเกิดจากการ
เสพสุรา หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และกำหนดเจ้าพนักงาน
ผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบหรือสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่
เป็นผู้ประจำรถในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่รับการตรวจหรือทดสอบว่า
มีสารนั้นอยู่ในร่างกายหรือไม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๒ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่ง
ทางบก (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ อธิบดีกรมการขนส่งทางบกออกประกาศกำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจหรือทดสอบสารอันเกิดจากการเสพสุรา หรือวัตถุที่
ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และกำหนดเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบ
หรือสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่รับการ
ตรวจหรือทดสอบว่ามีสารนั้นอยู่ในร่างกายหรือไม่ ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“การตรวจหรือทดสอบสารอันเกิดจากการเสพสุรา” หมายความว่า
การตรวจหรือทดสอบหาระดับหรือปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือด

“การตรวจหรือทดสอบสารอันเกิดจากการเสพวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิต
และประสาท” หมายความว่า การตรวจหรือทดสอบหาระดับหรือปริมาณสาร
แอมเฟตามีนหรือเมทแอมเฟตามีนในปัสสาวะ

ข้อ ๒ ให้ผู้ตรวจการและตำรวจต่อไปนี้ เป็นเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตรวจหรือทดสอบหรือสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่รับการตรวจหรือทดสอบว่ามีสารอันเกิดจากการเสพสุรา หรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทอยู่ในร่างกายหรือไม่

(๑) ผู้ตรวจการในกองตรวจการขนส่ง กรมการขนส่งทางบก มีอำนาจทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และในเขตอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร

(๒) ผู้ตรวจการในสำนักงานขนส่งเขตพื้นที่ สำนักงานขนส่งจังหวัด และสำนักงานขนส่งจังหวัดสาขา มีอำนาจเฉพาะในเขตท้องที่ความรับผิดชอบ

(๓) สารวัตรใหญ่หรือสารวัตรสถานีตำรวจนครบาล หรือผู้ที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งนั้นๆ มีอำนาจเฉพาะในเขตท้องที่ความรับผิดชอบ

(๔) พนักงานสอบสวนของกองบังคับการตำรวจจราจร ซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่รองสารวัตรขึ้นไป หรือผู้ที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งนั้นๆ มีอำนาจเฉพาะในเขตท้องที่ความรับผิดชอบ

(๕) ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด หรือผู้ปฏิบัติราชการแทนซึ่งเป็นหัวหน้าพนักงานสอบสวนในกองกำกับการตำรวจภูธรจังหวัดนั้น มีอำนาจเฉพาะในเขตท้องที่ความรับผิดชอบ

(๖) สารวัตรใหญ่หรือสารวัตรสถานีตำรวจภูธรอำเภอ หรือผู้ที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งนั้นๆ มีอำนาจเฉพาะในเขตท้องที่ความรับผิดชอบ

(๓) สารวัตรใหญ่หรือสารวัตร หรือหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอ หรือผู้ที่มิยศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งนั้นๆ มีอำนาจเฉพาะในเขตท้องที่ความรับผิดชอบ

(๔) สารวัตรหรือหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรตำบล หรือผู้ที่มิยศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งนั้นๆ มีอำนาจเฉพาะในเขตท้องที่ความรับผิดชอบ

(๕) พนักงานสอบสวนของกองบังคับการตำรวจทางหลวง ที่มีตำแหน่งตั้งแต่รองสารวัตรขึ้นไป หรือผู้ที่มิยศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งนั้นๆ มีอำนาจเฉพาะในเขตท้องที่ความรับผิดชอบ

ข้อ ๓ วิธีการตรวจหรือทดสอบหาระดับหรือปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือด ให้ถือปฏิบัติดังนี้

(๑) เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจหรือทดสอบ ให้ใช้เครื่องตรวจระดับแอลกอฮอล์ในเลือด โดยวิธีเป่าลมหายใจ (Breathalyzer) และสามารถอ่านค่าของแอลกอฮอล์ในเลือดเป็นมิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์

(๒) วิธีการตรวจหรือทดสอบ ให้ถือปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบของเครื่องตรวจแต่ละชนิด

(๓) ระดับเกณฑ์มาตรฐานของแอลกอฮอล์ที่ยอมให้มีในเลือดในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถ ต้องไม่เกิน ๘๐ มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ดังนั้น เมื่อตรวจสอบตามวิธีการในข้อ ๓ (๒) แล้วอ่านค่าของแอลกอฮอล์ในเลือดเกินกว่า ๘๐ มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ถือว่าผู้รับการตรวจเป็นผู้เสพสุรา

ข้อ ๔ วิธีการตรวจหรือทดสอบหาระดับ หรือปริมาณสารแอมเฟตามีนหรือเมทแอมเฟตามีน ให้ถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจหรือทดสอบ ให้ใช้ “ชุดน้ำยาตรวจยาม้าในปัสสาวะ ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข” หรือเครื่องมือตรวจสอบ โดยวิธี Immunoassay ซึ่งเป็นวิธีที่ยอมรับโดยสากล

(๒) อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับเก็บปัสสาวะ ให้ใช้ขวดแก้ว หรือขวดพลาสติกปากกว้าง พร้อมฝาปิดขนาดบรรจุประมาณ ๖๐ มิลลิลิตร โดยขวดที่นำมาใช้ต้องสะอาดและแห้ง และให้มีฉลากและกระดากาว เพื่อใช้สำหรับปิดผนึกขวดตัวอย่างปัสสาวะด้วย

(๓) วิธีเก็บปัสสาวะ ให้ถือปฏิบัติดังนี้

(ก) จัดให้มีผู้ควบคุมการถ่ายปัสสาวะของผู้รับการตรวจทุกครั้ง ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำใดๆ ที่ทำให้ปัสสาวะนั้นเกิดการเจือจาง หรือสับเปลี่ยนตัวอย่าง

(ข) ให้บันทึกหมายเลขประจำขวด และชื่อ-นามสกุล ของผู้รับการตรวจสอบบนฉลากปิดขวดเก็บปัสสาวะ

(ค) ให้ขวดแก่ผู้รับการตรวจนำไปถ่ายปัสสาวะจำนวนประมาณ ๓๐ มิลลิลิตร หรือครึ่งขวด

(๔) ในกรณีที่ใช้ชุดน้ำยาตรวจยาม้าในปัสสาวะของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจหรือทดสอบ ให้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการตรวจหรือทดสอบตามที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์กำหนดไว้แนบท้ายประกาศนี้

เมื่อได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการตรวจหรือทดสอบตาม
วรรคแรกครบถ้วนถูกต้องแล้ว ปรากฏว่าน้ำยาชั้นล่างเปลี่ยนจากสีเหลืองเป็นสีม่วง
แดง แสดงว่าผู้รับการตรวจเป็นผู้เสพยาเสพติด

(๕) ในกรณีที่ตรวจหรือทดสอบโดยใช้เครื่องมือตรวจสอบโดยวิธี
Immunoassay ให้ถือปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบของเครื่องมือแต่ละชนิด และ
ผลการตรวจสอบพบว่ามีแอมเฟตามีน หรือเมทแอมเฟตามีนในปัสสาวะในปริมาณ
ตั้งแต่ ๑ ไมโครกรัม/มิลลิลิตรขึ้นไป ถือว่าผู้รับการตรวจเป็นผู้เสพยาเสพติด
หรือเมทแอมเฟตามีน

ข้อ ๕ ในกรณีที่ผู้รับการตรวจโต้แย้งผลการตรวจหรือทดสอบของเจ้าพนักงาน
ให้เจ้าพนักงานรับนำตัวผู้รับการตรวจส่งไปยังสถานตรวจพิสูจน์ของส่วนราชการที่
สามารถยืนยันความถูกต้องของการตรวจที่ใกล้เคียงที่สุดทันที

ข้อ ๖ สถานตรวจพิสูจน์ของส่วนราชการที่สามารถตรวจยืนยันผลและความ
ถูกต้องของการตรวจ ในกรณีที่มิข้อโต้แย้งผลการตรวจของเจ้าพนักงานในข้อ ๓
ได้แก่

(๑) สถาบันนิติเวชวิทยา หรือกองพิสูจน์หลักฐาน กรมตำรวจ

(๒) หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

(ก) กองวิเคราะห์วัตถุเสพติด และกองพิษวิทยา กรม
วิทยาศาสตร์การแพทย์

(ข) ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ๑ จังหวัดสงขลา

(ค) ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ๒ จังหวัดชลบุรี

(ง) ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ๓ จังหวัดนครราชสีมา

(จ) ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ๕ จังหวัดขอนแก่น

(ฉ) ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ๕ จังหวัดเชียงใหม่

(ช) ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ๖ จังหวัดพิษณุโลก

(๓) สำนักงาน ป.ป.ส.

ข้อ ๗ สถานตรวจพิสูจน์ของส่วนราชการที่สามารถตรวจยืนยันผลและความถูกต้องของการตรวจ ในกรณีที่มีข้อโต้แย้งผลการตรวจของเจ้าพนักงานในข้อ ๔ ได้แก่

(๑) สถานตรวจพิสูจน์ของส่วนราชการตามข้อ ๖

(๒) หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

(ก) โรงพยาบาลในสังกัดกรมการแพทย์ เช่น โรงพยาบาล
ธัญญารักษ์ โรงพยาบาลราชวิถี

(ข) โรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ได้แก่ โรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลทั่วไป (โรงพยาบาลจังหวัด)

ข้อ ๘ เพื่อให้การตรวจหรือทดสอบตามประกาศนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการแพทย์ และรัดกุมมากยิ่งขึ้น ฉะนั้น ในการออกปฏิบัติการเพื่อทำการตรวจหรือทดสอบหาระดับหรือปริมาณสารอันเกิดจากการเสพสุราหรือวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท จากผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถในขณะปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละครั้ง ให้ออกปฏิบัติการร่วมกับผู้ที่มีความรู้ความชำนาญจากสถานตรวจพิสูจน์ของทางราชการตามที่ระบุไว้ใน ข้อ ๖ และ ข้อ ๗ อย่างน้อยหนึ่งคนทุกครั้ง

ข้อ ๕ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๓๕

บรรเลง วัฒนศิริธรรม

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

ชุดน้ำยาตรวจยาม้าในปัสสาวะ

ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

๑. ชุดน้ำยาตรวจยาม้าในปัสสาวะ ๑ ชุด ประกอบด้วยน้ำยาเคมีและอุปกรณ์ ดังนี้

- (๑) น้ำยาตรวจสอบเป็นน้ำยาเคมีบรรจุขวดแก้ว ประมาณ ๑๕ มิลลิลิตร จำนวน ๑ ขวด
- (๒) น้ำยาเทียบสีจำนวน ๑ หลอด (เมทแอมเฟตามีน ๓ ไมโครกรัม/มิลลิลิตร)
- (๓) หลอดตรวจปัสสาวะเป็นหลอดแก้วมีขีดระดับข้างหลอด ภายในบรรจุผงเคมีสีขาว ผนึกปากหลอดด้วยแผ่นพาราฟิล์ม จำนวน ๒๐ หลอด
- (๔) หลอด (หมายเลข ๑) สำหรับดูดปัสสาวะ จำนวน ๑ อัน
- (๕) หลอด (หมายเลข ๒) สำหรับดูดน้ำยาตรวจสอบ จำนวน ๑ อัน
- (๖) ขวดบรรจุน้ำสำหรับล้างหลอดดูดปัสสาวะ
- (๗) ถังมือ ๑ ถัง
- (๘) วิธีการใช้ชุดน้ำยาตรวจสอบ

๒. วิธีใช้ชุดน้ำยาตรวจสอบ

๑. ใช้หลอดดูดตัวอย่างปัสสาวะที่ต้องการตรวจ ใส่ในหลอดตรวจปัสสาวะจนถึงขีดระดับ ๑
๒. เขย่าหลอดไปมาประมาณ ๒๐ ครั้ง ให้ผงเคมีในหลอดละลาย
๓. ใช้หลอดพลาสติกดูดน้ำยาตรวจสอบ จำนวนประมาณ ๐.๕ มิลลิลิตร ใส่ในหลอดตรวจปัสสาวะ ถึงขีดระดับ ๒

๔. เข้าไปมาประมาณ ๒๐ ครั้ง เพื่อให้ปัสสาวะและน้ำยาตรวจสอบผสม
ทั่วกัน

๕. ดึงทิ้งไว้ให้แยกชั้น

๖. สังเกตสีที่เกิดขึ้นในชั้นล่าง เปรียบเทียบกับน้ำยาเทียบสี

๓. การอ่านผล

ผลบวก น้ำยาชั้นล่างเปลี่ยนจากสีเหลืองเป็นสีม่วงแดง แสดงว่าในปัสสาวะ
มีเมทแอมเฟตามีนผสมอยู่

๔. เกณฑ์การตัดสิน

จะให้ผลบวกเมื่อมีปริมาณแอมเฟตามีนในปัสสาวะ ตั้งแต่ ๓ ไมโครกรัม/
มิลลิลิตร ขึ้นไป